

Zdroj: WALLIAMS, David. *Pan Smraďoch*. Ilustroval Quentin BLAKE. Praha: Argo, 2012. ISBN 978-80-257-0754-8.

Zápis před a po – David Walliams: Pan Smraďoch (sepsala Š. Klumparová)

Předvídání před čtením

Když jsem si prohlédla obálku knihy, zaujalo mě na ní několik věcí. Samotný titul knihy– Pan Smraďoch. Mohla se jmenovat prostě Smraďoch. Ale autor ji záměrně pojmenovává PAN Smraďoch. Předpokládám, že to souvisí s tím, co se píše na zadní straně obálky: „Vtipné, originální, provokující!“ a dále „Každý bezdomovec má svůj příběh.“ Na základě těchto textových úryvků vysuzuji, že v knize bude hlavním hrdinou bezdomovec, ke kterému bude vypravěč (snad dívka Chloe? – také zmíněná na zadní straně knihy) zaujímat kladný postoj, bude si ho vážit.

Dále jsem si všimla jména autora: DAVID WALLIAMS. Zatím jsem od něj nic nečetla, ale na internetu jsem zjistila, že jeho styl je často přirovnáván k jinému v Čechách známějšímu anglickému autorovi Roaldu Dahlovi, po němž „zdědil“ i ilustrátora Williama Blaka. Očekávám tedy, že kniha bude vtipná, lehce „nekorektní“, že bude otvírat tabu, překračovat společenské konvence, že vypravěč bude stát na straně dětských hrdinů, dospělí budou zobrazováni kriticky, jejich případné hloupé chování bude zesměšněno, nebo potrestáno.

Po přečtení první kapitoly se domnívám, že kniha Chloe zodpoví otázky, které si klade ohledně osudu pana Smraďocha, že se z ní dozvíme jeho příběh. Očekávám, že matka, respektive její postoje k bezdomovcům budou konfrontovány s hodnotami pana Smraďocha, že je přehodnotí (jedná se o knihu pro děti, proto předpokládám šťastný konec). Myslím, že se ukáže, že Chloe není žádný loser, ale člověk, který oplývá mnohými ctnostmi. Již z 1. kapitoly je zřejmé, že je empatická, není jí lhostejné, co se kolem ní děje (dokáže se vcítit do situace člověka bez domova), má rozvinutou fantazii (miluje příběhy, vymýšlí si je), odvážná (překročí matčin zákaz i společenské tabu, začne se bavit s bezdomovcem), velkorysá (je připravena se s ním podělit o peníze, které dostala jako dárek).

Možná Chloe pomůže panu Smraďochovi začlenit se do „normálního“ života, on jí pomůže, aby přestala sama sebe vnímat jako losera, pomůže jí objevit svou hodnotu.

Po druhém čtení 1. kapitoly a přečtení celé knihy

Nepotvrdila se má hypotéza, že se díky Chloe pan Smraďoch začlení do „normálního“ života, šťastný konec přijde, ale spočívá v něčem jiném. Pan Smraďoch skutečně pomohl Chloe vymanit se z role losera. Matka je nucena přehodnotit své postoje. Čtenář se dozví pohnutý životní příběh pana Smraďocha, který ho Chloe nakonec svěří. Kniha je opravdu vtipná, chvílemi až ironická, přispívají k tomu nejen zdařilé ilustrace, ale i situace, do kterých autor postavy uvádí, a promluvy jednotlivých postav.

Při prvním čtení jsem nevěnovala pozornost zmínce o „příšerné“ sestře, vztah s ní je pro Chloe také velmi důležitý. A nejenom kvůli tomu, že je s ní matkou neustále srovnávána (i z toho pramení její pochybnosti o sobě samé). Při této příležitosti jsem si znovu uvědomila, že příběh je sice vyprávěn ve 3. osobě, ale autor často využívá perspektivu Chloe. Jejím prostřednictvím nahlížíme, prožíváme různé situace, hodnotíme chování ostatních postav.

Při prvním čtení jsem nevěnovala pozornost jménům postav. Např. že pes se jmenuje Hraběnka a že toto jméno napovídá mnohé o životním příběhu a původu pana Smraďocha. Uniklo mi také, jak autor pracuje s typem písma (v úryvku např. s kurzívou – „potřebuje *mnohem* více než ona“). Pokud chce podtrhnout nějaký prožitek (jeho sílu), vyznění situace, jednání postavy, používá nejen kurzívu, ale i tučné písmo, pohrává si i s velikostí písma, propojuje ho s ilustracemi.